

Provide a Paradigmatic Pattern of Physical Literacy Development in Students

Alireza Nasr Isfahani¹ , Hasan mohammadzadeh^{2✉}

1. Faculty of physical education and sport sciences. Urmia University, Urmia, iran. E-mail : nasresport@gmail.com

2. Corresponding Author, Faculty of physical education and sport sciences. Urmia University, Urmia, Iran. E-mail: h.mohammadzadeh@urmia.ac.ir

---

Article Info

Article type:

Research Article

Article history:

Received:

1 October 2019

Received in revised form:

24 November 2020

Accepted:

2 March 2021

Published online:

16 September 2022

ABSTRACT

Introduction: The aim of the present study was to investigate the conditions of teaching and developing students' physical literacy.

Methods: the researchers presented a paradigmatic model of physical literacy development through qualitative method (Grounded Theory). The data collection tools, interviews and research community were 17 experts in physical education and physical education. The validity and reliability of the research method was confirmed by participant review and review by non-participating experts and the content analysis method was used to analyze the data.

Results: The results of the study proved that the main obstacle to the education and development of students' physical literacy is the lack of proper development of physical literacy by the authorities of sport in the society which unfortunately is caused by causal factors, underlying conditions and interventions in our society.

Conclusion: Based on the results of this study, adopting operational strategies such as using leisure time for students to target and plan the development of physical literacy, coordinating between sport and evaluation organizations, enhancing the skills and motivation of teachers can have implications for education and promote the development of physical literacy and the creation of an active lifestyle for students.

Keywords:

education and development, students, physical education classroom, physical literacy

---

Cite this article: Nasr Isfahani, A., & Mohammadzadeh, H. (2022). Provide a Paradigmatic Pattern of Physical Literacy Development in Students. *Sport Management Journal*, 14(2),111-126.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2021.289966.2335>

© The Author(s).

Publisher: University of Tehran, Faculty of Sport Sciences and Health.

Extended Abstract

Introduction

We are living in an era where efforts to promote physical activity have failed to a large extent, and therefore it is very important to examine the different aspects of physical literacy. Because the ultimate goal of movement literacy is "commitment to physical activity throughout life and achieving an active throughout life and achieving an active lifestyle". On the other hand, one of the main goals of physical education in schools is to institutionalize physical activity in students. In fact, the purpose of physical education in schools is to create lifelong commitment to sports through the development of students' movement literacy, and a high-quality physical education program in schools provides the best opportunities for the development of movement literacy in a way that is able to gain health and activity. Being present and active throughout one's life enables one to be human. Therefore, this development is not only the consequence of physical education lessons, but it is the basis of the attitude, desire and participation of adults to perform physical activities of any kind in such a way that the causes of inactivity, excessive use of the machine and lack of interest in engaging in physical activities and sports in free time is caused by physical illiteracy. Undoubtedly, what children and adolescents learn in the early years of their lives and in the field of movement literacy, will create a deep and institutionalized attitude in them, which will be manifested in the continuation of their growing process in the implementation of movement skills. And if you want to participate in higher levels, we will see success in sports fields. Therefore, according to the current conditions of the societies, where mechanical and electronic devices and facilities have changed the lifestyle and limited the physical activities and mobility of people and the emergence of various physical and mental problems, attention should be paid to Physical Literacy training and the development of this concept aims to encourage and encourage people in the society, especially children and teenagers, towards physical activity and sports, which is very vital and necessary. On this basis, in this research, we intend to present a detailed and scientific introduction to the concept of movement literacy, examine the state of education and development of students' movement literacy, and present a paradigm model for the development of movement literacy in students. Therefore, considering the importance and role of movement literacy in the active lifestyle of people, as well as the implementation of programs aimed at teaching and developing this concept, in this research, we seek to answer and examine the following questions: How much does physical education plans and programs play a role in the development of Physical Literacy? What are the problems in the process of teaching and developing Physical Literacy? What people or groups are involved in advancing the goals of Physical Literacy and how is their current performance? What are the factors involved in the education and development of Physical Literacy according to the existing conditions, including infrastructure, facilities, programs, policies and human resources in the education system?

And in general, explaining the effective factors, obstacles, operational strategies and the results of the growth and development of movement literacy in a way that can be implemented experimentally in Iranian society and culture is one of the main goals of this research.

Methods

This research is done qualitatively and by applying the foundation's data research method, "Grand Theory". The validity and validity of the research method has been confirmed through review by participants and review by non-participating experts, and content analysis method has been

used for data analysis. The tool of information gathering in this research is an interview, and the research community consisted of 17 experts in physical education and movement literacy. The result of these interviews is a set of primary data that is collected during the process of open coding and categories are extracted from them. Then, in the phase of axial coding, the link between these categories under the headings: causal conditions, central phenomenon, strategies, background factors, intervening conditions, and consequences are determined in the form of the paradigm of axial coding; In the following and in the stage of selective coding, the course of the story is drawn.

Results

The results show that the internal problems of the education system, such as the weakness in planning, management and supervision on the one hand, and the lack of optimal activity and inconsistency between the organizations in charge of sports outside the education system, on the other hand, have caused a suitable platform for education and There is no development of movement literacy of students in the society. Of course, environmental and intervening factors such as the culture and economy of families, the location of physical education lessons, the living conditions of teachers and sports infrastructure are effective in creating this inappropriate environment. Also, the skills-specialization weaknesses and the lack of motivation of teachers are among the most important individual factors, which seems to be the main points of the occurrence of these conditions. According to these results, it can be stated that the best strategies to promote education and develop Physical Literacy, increase the knowledge, skills, expertise and motivation of physical education teachers on the one hand, and compile and present programs and plans for two positions in school and sports. And outside of school and as extracurricular and free time projects, of course, with the foundation of education, the cooperation of all responsible and responsible organizations of families, because the management of human resources, equipment and training hours during free time is flexible.

Conclusion

In the author's opinion, considering the current critical situation, the authorities should lean towards mandatory and punitive plans instead of using persuasive and encouraging plans and programs, because we see in the issues related to traffic laws that the programs Mandatory, including fines for not wearing a seat belt or not stopping before the crosswalk, has led to the habit of

Sport Management Journal

Online ISSN: 2676-427X

complying with the above and the growth of traffic culture in society.

However, the growth and development of Physical Literacy should be given more attention because the result and output of the development of Physical Literacy is the commitment to sports throughout life and creating an active lifestyle and ultimately improving the health of people in the society.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines:

Funding: The research was done without using financial resources

Authors' contribution: The authors have contributed equally

Conflict of interest: The authors have no conflicts of interest

Acknowledgments: This research was done with the guidance of distinguished professors and the cooperation of research participants.

ارائه الگوی پارادایمی توسعه سواد حرکتی در دانش آموزان

علیرضا نصر اصفهانی^۱، حسن محمدزاده^۲

۱. دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران رایانامه: nasresport@gmail.com

۲. نویسنده مسؤل، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه ارومیه، ارومیه، ایران رایانامه: h.mohammadzadeh@urmia.ac.ir

اطلاعات مقاله	چکیده
نوع مقاله: مقاله پژوهشی	مقدمه: هدف پژوهش حاضر بررسی شرایط آموزش و توسعه سواد حرکتی دانش آموزان و ارائه الگوی پارادایمی توسعه سواد حرکتی است.
تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۷/۰۹	روش پژوهش: روش پژوهش، روش کیفی نظریه مبنایی (داده بنیاد) بوده و ابزار گردآوری داده‌ها، مصاحبه و جامعه پژوهش، ۱۷ نفر از صاحب نظران تربیت بدنی و سواد حرکتی بودند. اعتبار و روایی روش تحقیق از طریق بازبینی توسط مشارکت کنندگان و مرور توسط خبرگان غیر شرکت کننده تأیید و برای تحلیل داده‌های از روش تحلیل محتوا استفاده شد.
تاریخ بازنگری: ۱۳۹۹/۱۰/۰۴	یافته‌ها: نتایج نشان داد که عامل اصلی آموزش و توسعه سواد حرکتی دانش آموزان، بستر سازی مناسب توسعه سواد حرکتی توسط متولیان امر ورزش در جامعه است که متأسفانه در جامعه ما به علت عوامل علی، شرایط زمینه‌ای و مداخله‌ای ایجاد نشده است.
تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۲/۱۲	نتیجه گیری: براساس نتایج پژوهش، اتخاذ راهبردهای عملیاتی از جمله استفاده از زمان اوقات فراغت دانش آموزان به منظور هدف گذاری و برنامه ریزی توسعه سواد حرکتی، ایجاد هماهنگی بین سازمان‌های متولی ورزش و همچنین ارزشیابی، افزایش مهارت و انگیزه دبیران می‌تواند پیامدهای آموزش و توسعه سواد حرکتی و ایجاد سبک زندگی فعال دانش آموزان را حاصل کند.
تاریخ انتشار: ۱۴۰۱/۰۶/۲۵	
کلیدواژه‌ها: آموزش و توسعه، دانش آموزان، درس تربیت بدنی، سواد حرکتی.	

استناد: نصر اصفهانی، علیرضا؛ محمدزاده، حسن (۱۴۰۱). ارائه الگوی پارادایمی توسعه سواد حرکتی در دانش آموزان. نشریه مدیریت ورزشی، ۱۴(۲)، ۱۱۱-۱۲۶.

DOI: <http://doi.org/10.22059/JSM.2021.289966.2335>

© نویسندگان.

ناشر: دانشگاه تهران، دانشکده علوم ورزشی و تندرستی.

مقدمه

در طول ۲۰ سال گذشته، افزایش تحقیقات در مورد فعالیت بدنی و تربیت بدنی، درک بیشتری از اهمیت و چگونگی ترویج آن، ایجاد کرده است (ورنیکا، ۲۰۱۷). در این حین "سواد حرکتی" به عنوان یک مفهوم جدید ظهور کرد و تمایل فرد برای شرکت در فعالیت های جسمانی و کسب تجربه معنادار از طریق حرکت را به تصویر کشید. این مفهوم ابتدا توسط وایتهد (طی سال های ۲۰۱۰-۲۰۰۱) در پاسخ به نگرانی های مربوط به تربیت بدنی و سطوح هشدار دهنده عدم فعالیت بدنی در طول زندگی پیشنهاد شد (مورگان و همکاران، ۲۰۱۸). از آنجا که وایتهد در سال ۱۹۹۳ اولین بار این مفهوم را پیشنهاد داد، از طریق تلاش های اجتناب ناپذیر در انجمن بین المللی سوادآموزی بدنی در پی اصلاح و تکمیل تعریف خود از سواد حرکتی بوده است. به دنبال بحث و بازبینی تعاریف، این تعریف به تازگی در وب سایت اپیلا به صورت "انگیزه، اعتماد، صلاحیت بدنی، دانش و درک، ارزش گذاری جهت مشارکت در فعالیت بدنی در طول زندگی" بیان شده است (انجمن سواد حرکتی، ۲۰۱۸). طبق نظر وایتهد (۲۰۰۱)، سواد حرکتی از مفاهیم فلسفی مونیسم، پدیدارشناسی و آگزیتانسیالیسم مشتق شده است. او معتقد است که ذهن و بدن بهم وابسته و غیرقابل تفکیک هستند. "آگزیتانسیالیسم" پیشنهاد می کند که شخصیت هر فرد نتیجه تعاملات او می باشد. به طور مشابه، "پدیدارشناسی" معتقد است افراد از طریق تجربه ی خود از تعاملات شکل می گیرند و ادراک بوجود آمده دیدگاه های منحصر به فردی در نگرش افراد به جهان ایجاد می کند (وایتهد، ۲۰۰۷). در واقع فلسفه سواد حرکتی این است که ما انسان ها، چند بُعدی هستیم و جهت رشد و ارتقاء در یک بُعد باید با بُعدهای دیگر هماهنگ و یکپارچه شویم. بنابراین رشد بدنی بدون رشد روانی، دانشی و اجتماعی کامل نیست.

از طرفی رشد در یک بُعد از وجود ما در رشد ابعاد دیگر نیز تاثیر می گذارد. مزیت درک سواد حرکتی باعث شده در انگلستان، کانادا، ایالات متحده، نیوزیلند و استرالیا اصطلاح "سواد حرکتی" اخیرا در سیاست های ملی آنها ذکر شود. اهمیت سواد حرکتی برای کودکان و نوجوانان در ابتدا در سیاست و برنامه های دولت ملی انگلستان تحت عنوان "آینده ورزشی: یک استراتژی جدید برای یک ملت فعال" تأیید شد. در سال ۲۰۱۴، حدود ۱،۷۸ میلیون پوند (۲،۳ میلیون دلار) توسط دولت ولز در "برنامه سوادآموزی حرکتی برای مدارس" سرمایه گذاری شد. این یک برنامه مداخله هدفمند با هدف توسعه جوانان در راستای سفر سوادآموزی حرکتی و در واقع سیاستی برای ارتقاء تعاملات و اعتماد به نفس جوانان در مدارس متوسطه و کاهش تاثیر محرومیت بر موفقیت تحصیلی بود (وایتهد، ۲۰۰۷). اخیرا، تغییرات برنامه درسی در ولز به طور ضمنی با مفهوم سواد حرکتی هماهنگ شده است و درس تربیت بدنی بخشی از طرح "سلامت و تندرستی یادگیری و تجربه" و با هدف توسعه افراد سالم و با اعتماد به نفس در نظر گرفته شده است. به عنوان یک کشور، کانادا از طریق اجرای برنامه ها و استراتژی های خوب در حیطه ورزش ملی به عنوان یک مدافع قوی و رهبر سواد حرکتی مورد ستایش قرار می گیرد (ورنیکا، ۲۰۱۷). دو گروه که با سرمایه گذاری مستقیم دولت برای افزایش سواد حرکتی در مقیاس ملی کار می کنند، ورزش برای زندگی و تربیت بدنی و بهداشت کانادا می باشند. در سال ۲۰۱۶ انجمن ورزش برای زندگی، طرح "کودکان ۶۰ دقیقه در باشگاه ها" را ثبت کرد که و به "سواد حرکتی برای زندگی تبدیل شد. هدف این برنامه ارتقاء سواد حرکتی در بخش های سلامتی، تفریحی و آموزشی، و با چشم انداز "توسعه سواد حرکتی برای تمام افراد کانادا" بود. سواد حرکتی در آمریکا توسط انجمن بهداشت و تربیت بدنی "شیپ آمریکا"، حمایت می شود و به عنوان بخشی از استانداردهای ملی و برنامه درس تربیت بدنی در طول تحصیل دانش آموزان لحاظ شده است.

در واقع سواد حرکتی به عنوان هدف تربیت بدنی مطرح شده و منعکس می کند که آمریکا متعهد شده تا سال ۲۰۲۹ همه کودکان آمریکایی را در مسیر سلامت و سواد حرکتی قرار دهد (شیفرد و همکاران، ۲۰۱۶). در سال ۲۰۱۵، شیپ آمریکا از موسسه اسپین (سازمان مطالعات آموزش و پرورش) درخواست کرد سندی با موضوعیت "سواد حرکتی در ایالات متحده: یک مدل، برنامه استراتژیک و فراخوان به حرکت" را تولید کند (اسپینگلر، ۲۰۱۴). در نیوزلند، ورزش نیوزیلند (۲۰۱۵) سندی با عنوان "رویکرد سوادآموزی حرکتی، راهنمایی برای فعالیت بدنی و تجربیات ورزشی" منتشر کرد. ورزش نیوزیلند تصریح می کند چون هدف آن ها داشتن کشور ورزشی موفق بود لذا به یک رویکرد متمرکز سوادآموزی بدنی برای ورزش عمومی توجه کردند چرا که این رویکرد دیدگاه جامع تری نسبت به شرکت کننده ها با در نظر گرفتن نیازهای جسمانی، اجتماعی و عاطفی، شناختی و معنوی آن ها داشت. در استرالیا مفهوم سواد حرکتی به طور خاص در مقاله

ی با عنوان "دستیابی به استرالیای فعال" توسط دولت بیان شد (لوری و همکاران، ۲۰۱۴). در طی این زمان، گروه تحقیقاتی دانشگاه کانبرا رهبر سوادآموزی بدنی در استرالیا بود (اسپینگر، ۲۰۱۴). در ماه مه سال ۲۰۱۶ کمیسیون ورزش استرالیا گروهی از محققان را با هدف تعیین تعریف سواد حرکتی، چارچوب استانداردها، دستورالعمل‌های اجرایی و ارزیابی، استخدام کرد. این گروه تاکید می‌کند که توسعه و یادگیری باید در هر چهار حوزه سواد حرکتی "یکپارچه و هماهنگ" شود و نه صرفاً بر روی اهداف بدنی متمرکز باشد. بررسی‌های انجام شده نشان می‌دهند در کشورهای دیگر نیز همچون سنگاپور، اسکاتلند، چین و هند برنامه‌های سوادآموزی بدنی مورد توجه دولت و در حال اجرا می‌باشد.

آنچه مشخص است این رویکرد دارای جاذبه وسیعی می‌باشد و کشورهای زیادی در سراسر جهان این مفهوم را پذیرفته‌اند به نحوی که گروه‌های بین‌المللی، مقالات، فصل‌ها و کتاب‌های مختلفی بر موضوع سواد حرکتی تمرکز کرده‌اند چرا که درک سواد حرکتی را در بهبود سلامتی، بهره‌وری و شادی شهروندان خود موثر می‌بینند (لانگمویر و همکاران، ۲۰۱۵). سام و همکاران (۲۰۱۸) در یک تحقیق تجربی کنترل شده به بررسی اثرات توسعه حرفه‌ای معلمان در زمینه سواد حرکتی و خودکارآمدی و تاثیرات آن بر فعالیت بدنی دانشجویان پرداخت. نتایج نشان داد سواد حرکتی و خودکارآمدی معلمان را می‌توان به عنوان عوامل تعیین‌کننده اصلی آموزش جسمانی موثر در نظر گرفت که به نوبه خود بر سواد حرکتی دانش آموزان و مشارکت ورزشی تاثیر می‌گذارد. بارت (۲۰۱۸) در تحقیقی با عنوان: تصمیم‌گیری برای انتخاب روش ارزیابی سواد حرکتی: پیشنهادهای برای انتخاب روش‌های ارزیابی ارائه کرد. وی بیان می‌کند، تصمیم‌گیری در مورد یک رویکرد ارزیابی برای سواد حرکتی آسان نیست چون این اصطلاح تعداد زیادی از عناصر وابسته را در بر می‌گیرد و این امکان‌پذیر نیست که در مورد ابزارهای اندازه‌گیری به دلیل پیچیدگی سازه، تجویزی عمل شود. استفان (۲۰۱۸) در مقاله خود با عنوان درک دبیران تربیت بدنی از مفهوم سواد حرکتی بیان می‌کند که شاید زمان و تلاش زیادی برای "تطبیق" سواد حرکتی با محیط‌های ملی، برنامه‌های شخصی و برنامه‌های نهادی صرف شده باشد ولی سرمایه‌گذاری کافی در مورد نحوی آموزش دانش آموزان و محتوای در دسترس دبیران تربیت بدنی انجام نگرفته است. جفری و همکاران (۲۰۱۸) در مقاله خود به این سؤال پاسخ می‌دهد که چگونه می‌توان کودکان را کمک کرد که تا از لحاظ جسمانی فعال و سواد حرکتی آنها توسعه یابد. این مقاله پیشنهادات می‌کند که مفاهیم حرکت، مهارت‌های حرکتی، مهارت‌های انسانی و مهارت‌های دستکاری باید به کودکان ارائه گردد و نقش والدین در توسعه سواد حرکتی کودکان بسیار مهم می‌باشد. الیزابت و همکاران (۲۰۱۸) در مقاله "مفاهیم ضمنی برای ترویج سواد حرکتی" اصول کلیدی که معلمان باید در هنگام برنامه‌ریزی و جذب جوانان در فعالیت‌های بدنی را مدنظر داشته باشند را بیان می‌کنند که شامل هفت اصل آموزشی می‌باشد: فرد، ارتقاء انگیزه، افزایش اعتماد به نفس، توسعه صلاحیت بدنی، توسعه دانش و درک، مسئولیت‌پذیری، استفاده از بازخورد و نمودار پیشرفت به عنوان یک ابزار انگیزشی. شیفر و همکاران (۲۰۱۶) به بررسی سواد حرکتی کودکان ۸ تا ۱۲ ساله کانادایی پرداختند. هدف از این مطالعه، اعتباریابی ابزار سنجش سواد حرکتی از طریق تحلیل عاملی داده‌ها بود. در این تحقیق مدلی با چهار حوزه تعاملی شامل: فعالیت جسمانی روزانه، صلاحیت فیزیکی (آمادگی و مهارت حرکتی)، انگیزه و اعتماد، و دانش و درک مورد تایید قرار گرفت. همچنین در مقایسه نمرات بین نمره کاپل با نمره معلمان در عوامل انگیزه، نگرش، تناسب اندام، مهارت و فعالیت بدنی ارتباط و هماهنگی وجود داشت. پول روتر و لین کانتور (۲۰۱۵) در مقاله خود با عنوان "باز کردن مفهوم سواد حرکتی برای تربیت بدنی: تشریح می‌کند که یادگیرنده چه انتظاری از معلم خود باید داشته باشد؟ وی بیان می‌کند که سواد حرکتی مستلزم تدریس طیف گسترده‌ای از فعالیت‌های حرکتی از چندین حیطة می‌باشد و نباید متکی بر یک مدل ورزشی تیمی و مشارکت محدود دانش آموزان دارای مهارت باشد. محتوا باید شرایط مقایسه اجتماعی میان دانش آموزان را به حداقل برساند و با کاهش رقابت، تمرکز بر تلاش فردی و پیشرفت باشد و از این طریق دانش آموزان را به سمت مشارکت مستقل در فعالیت‌های جسمانی در طول عمر سوق دهد. در پایه‌های اولیه تحصیلی، برنامه درسی باید بر مهارت‌ها و حرکات بنیادی که در بازی‌های خاص، ورزش و فعالیت‌های بدنی سال‌های بعد اعمال می‌شود، تمرکز داشته باشد. پیترو و همکاران (۲۰۱۵) در مقاله خود بیان می‌کند که، سواد حرکتی، همانطور که در تربیت بدنی تجسم یافته است، به عنوان روشی برای دانش آموزان از هر توانایی برای پیوستن به فعالیت‌های بدنی در تمام طول عمر است. در این مقاله در مورد چگونگی استفاده از ویژگی‌های آموزشی مدل‌های

آموزشی معاصر، از جمله مدل آموزش ورزشی برای عملی کردن سواد حرکتی در تربیت بدنی و شواهد تجربی موجود برای تأیید این ادعا بیان شده است. نویسندگان ادعا می نمایند که آموزش ورزشی دارای ویژگی های آموزشی متمایز است که به طور مثبت به توسعه بسیاری از ابعاد سواد حرکتی کمک می کند.

البته با همه اقبالی که این مفهوم پیدا نموده، مخالفان و منتقدانی نیز دارد. افزایش سریع این مفهوم در گروه های مختلف ورزشی و سلامت، تعریف آزاد از این مفهوم را تقویت کرده است. از طرفی چون مفهوم سواد حرکتی به عرصه عمومی راه یافته است، به روش های مختلفی تفسیر شده است. بسیاری از منتقدان سواد حرکتی، معتقدند که بعضی از مفاهیم سواد حرکتی بیش از حد انتزاعی، ذهنی و غیر قابل دسترس است و برای مشارکت کنندگان مفید و کاربردی نمی باشد. همچنین بیشتر بر نتیجه تمرکز دارد تا فرایند و این سئوالات که واقعا یک فرد دارای سواد حرکتی دارای چه ویژگی هایی است و آیا می توان سواد حرکتی را به عنوان یک استعاره قانع کننده (مثل سواد خواندن و نوشتن) جهت ایجاد نظریه و مدل عملیاتی پذیرفت و یا فقط قصد ایجاد یک مقایسه را دارد را بدون پاسخ باقی گذاشته است. در کل به نظر می رسد اختلافات موجود در تعریف؛ مبانی فلسفی؛ عناصر اصلی، ارزیابی و عملیاتی کردن سواد حرکتی مانع اجماع نظری و عملی جامع در این مفهوم شده است. این اختلافات منجر به نگرانی هایی شده که مفهوم اصلی در حال از دست رفتن، گیج کننده و یا در شیوه های اجرایی با قواعد اصلی خود متفاوت است (پل جریلا، ۲۰۱۵).

نهایتا اینکه ما در عصری زندگی می کنیم که تلاش برای ترویج فعالیت بدنی تا حد زیادی شکست خورده است و لذا برر سی ابعاد مختلف سواد حرکتی بسیار حایز اهمیت می باشد چرا که هدف نهایی سواد حرکتی، "تعهد به فعالیت بدنی در طول عمر و نیل به سبک زندگی فعال" می باشد. از طرفی یکی از اهداف اصلی آموزش تربیت بدنی در مدارس نهادینه کردن فعالیت بدنی در دانش آموزان است. در واقع هدف تربیت بدنی مدارس، ایجاد تعهد به ورزش در طول عمر از طریق توسعه سواد حرکتی دانش آموزان می باشد و برنامه ی تربیت بدنی با کیفیت در مدارس، بهترین فرصت ها را برای توسعه ی سواد حرکتی به نحوی که قادر به کسب تندرستی و فعالیت کنونی و فعال بودن در سرتاسر زندگی انسان باشند را فراهم می آورد. از این رو، این توسعه نه تنها پیامد درس تربیت بدنی محسوب می شود بلکه پایه و اساس نگرش، تمایل و مشارکت جویی بزرگسالان به انجام فعالیت های جسمانی از هر نوع است به گونه ای که دلایل کم تحرکی، استفاده ی بیش از حد از ماشین و بی علاقهگی به پرداختن به فعالیت های حرکتی و ورزش در زمان فراغت، ناشی از بی سوادی حرکتی است. بدون شک آن چه کودکان و نوجوانان در دوران اولیه ی زندگی خود و در زمینه ی سواد حرکتی می آموزند، نگرشی عمیق و نهادینه شده را در آنها به وجود خواهد آورد که تجلی آن را در تداوم فرایند رو به رشد آنها در اجرای مهارتهای حرکتی و در صورت تمایل به حضور در سطوح بالاتر، در کسب موفقیت هایی در میداين ورزشی مشاهده خواهیم کرد (حلاج و شیرى، ۱۳۹۴). لذا با توجه به شرایط فعلی جوامع که و سایل و امکانات ما شینی و الکترونیکی باعث تغییر سبک زندگی گردیده و فعالیت های بدنی و تحرک افراد را محدود و بروز انواع معضلات و مشکلات جسمانی و روانی را در بر داشته است توجه به آموزش سواد حرکتی و توسعه ی این مفهوم با هدف تشویق و ترغیب افراد جامعه و بخصوص کودکان و نوجوانان به سمت فعالیت بدنی و ورزش بسیار حیاتی و ضروری می باشد.

بر همین مبنا در این تحقیق ما در صدد هستیم ضمن معرفی دقیق و علمی مفهوم سواد حرکتی، وضعیت آموزش و توسعه سواد حرکتی دانش آموزان را مورد بررسی قرار داده و الگوی پارادایمی توسعه سواد حرکتی در دانش آموزان را ارائه نماییم. خوشبختانه همزمان با رشد مفهوم سواد حرکتی در کشورهای پیشرو، این اصطلاح در کشور ما و از طریق مسئولین تربیت بدنی وزارت آموزش و پرورش مطرح و مورد استفاده قرار گرفت و تاکنون نیز اقداماتی در جهت آموزش و توسعه سواد حرکتی در مدارس صورت پذیرفته است که از آن جمله تلفیق سایر درسها با تربیت بدنی، اجرای فعالیت های فوق برنامه ورزشی (مانند المپیا دهای ورزشی درون مدرسه ای، نرمش صبحگاهی و کانون های ورزشی)، برگزاری اردوها و تفریحات ورزشی و پویا کردن حیطا مدرسه می باشد. لذا با توجه به اهمیت و نقش سواد حرکتی در سبک زندگی فعال افراد و همچنین اجرای برنامه هایی با هدف آموزش و توسعه این مفهوم، ما در این تحقیق به دنبال پاسخ و بررسی سئوالات ذیل می باشیم: طرح ها و برنامه های تربیت بدنی آموزش و پرورش چقدر در رشد سواد حرکتی نقش ایفا می کند؟ مشکلات موجود در فرایند آموزش و رشد سواد حرکتی چیست؟ چه افراد یا گروه هایی در پیشبرد اهداف سواد آموزی حرکتی نقش دارند و نحوی عملکرد فعلی

آنها چگونه می باشد؟ عوامل دخیل در آموزش و توسعه سواد حرکتی با توجه به شرایط موجود از جمله زیرساخت ها، امکانات، برنامه ها، سیاست ها و نیروی انسانی در سیستم آموزش و پرورش چیست؟ و در کل تبیین عوامل موثر، موانع، راهبردهای عملیاتی و نتایج رشد و توسعه سواد حرکتی به نحوی که بطور تجربی در جامعه و فرهنگ ایرانی قابلیت اجرا داشته باشد از اهداف اصلی این پژوهش می باشد. ما امیدواریم با بررسی ابعاد گوناگون این مفهوم نسبتاً جدید گامی در جهت عملیاتی کردن بیشتر سواد حرکتی و رسیدن به سبک زندگی فعال برداریم و همچنین مبنایی برای تحقیقات بعدی در این موضوع ایجاد نماییم.

روش‌شناسی پژوهش

این پژوهش از نوع کیفی و با به کارگیری روش تحقیق داده بنیاد، "گراند تئوری" انجام می شود. نظریه داده بنیاد، روالی نظام‌مند است تا نظریه‌ای تولید کند که یک فرآیند، یک کنش یا برهم کنش را درباره یک موضوع واقعی در یک سطح مفهومی کلی را تشریح نماید. درواقع، روش تئوری داده بنیاد از یک فرایند ثابت و از پیش تعیین شده‌ای پیروی نمی کند و فرایند جمع آوری اطلاعات، تحلیل آنها باهم، همپوشانی کامل دارند به عبارت دیگر، چون در این روش محقق به دنبال آزمون فرضیه یا تئوری از پیش معلومی نیست و بدون هیچ نظریه مفروضی نسب به جمع آوری اطلاعات اقدام می کند. همزمان با جمع آوری اطلاعات نسبت به تحلیل و بسط آنها و درک رابطه مابین آنها جهت بهره گیری از این نتایج در مراحل بعدی جمع آوری و تحلیل و ارائه نظریه، اقدام می کند (دانایی فر و امامی، ۱۳۹۳). فرآیند اصلی در تکنیک تئوری داده بنیاد؛ فرآیند کدگذاری و طبقه بندی داده های خام، استخراج مفاهیم و مقولات اصلی و روابط بین آنها است. اعتبار و روایی روش تحقیق از طریق بازبینی توسط مشارکت کنندگان و مرور توسط خبرگان غیر شرکت کننده تایید و برای تحلیل داده های از روش تحلیل محتوا استفاده شده است.

ابزار گردآوری اطلاعات در این پژوهش مصاحبه می باشد و جامعه پژوهش تعداد ۱۷ تن از صاحب نظران تربیت بدنی و سواد حرکتی بودند. حاصل این مصاحبه ها، مجموعه ای از داده های اولیه می باشد که طی فرایند کدگذاری باز، گردآوری و از درون آنها مقوله هایی استخراج می شود. سپس در مرحله کدگذاری محوری، پیوند میان این مقوله ها ذیل عناوین: شرایط علی، پدیده محوری، راهبردها، عوامل زمینه ای، شرایط مداخله گر و پیامدها در قالب پارادایم کدگذاری محوری تعیین می شوند؛ در ادامه و در مرحله کدگذاری انتخابی نیز، سیر داستان ترسیم می گردد.

یافته‌های پژوهش

پس از مطالعه میانی نظری موجود، مصاحبه با افراد صاحب نظر در زمینه تربیت بدنی و ورزش و آموزش سواد حرکتی انجام شد. نمونه ای از سئوالات مصاحبه شده به صورت ذیل بود: "جهت رشد و توسعه سواد حرکتی چه مهارت ها و توانایی‌هایی در مدرسه باید آموزش داده شود؟ مشکلات آموزش و توسعه سواد حرکتی دانش آموزان در مدارس چیست؟ با توجه به شرایط موجود (کمبود امکانات، ساعت محدود درس تربیت بدنی، تعداد زیاد دانش آموز و...) راهبردهای توسعه سواد حرکتی دانش آموزان چیست؟ عملکرد سازمان های متولی ورزش در جامعه (شهرداری، اداره ورزش و جوانان) جهت توسعه سواد حرکتی چگونه می باشد؟" در نتیجه ی مصاحبه ها و کدبندی در مراحل سه گانه، مقوله های اصلی و فرعی مربوط به آموزش و توسعه سواد حرکتی و الگوی پارادایمی توسعه سواد حرکتی در دانش آموزان تدوین و استخراج گردید.

تحلیل داده ها (کدگذاری)

کدگذاری باز: کدگذاری باز فرایند تحلیلی نام گذاری مفاهیم و طبقه بندی و کشف ویژگی ها و ابعاد آنها در داده ها از طریق انجام دادن مقایسه ای مدام است که پژوهشگر مفاهیم را از زوایای مختلفی از درون و بیرون یا وارونه ای بررسی و تحلیل می کند تا دیدگاه متفاوتی

در خصوص اهمیت و جایگاه مفاهیم کسب کند (استراوس و کوربین، ۲۰۰۸). در پژوهش حاضر مصاحبه های ضبط شده پس از پیاده سازی، با استفاده از روش تحلیل محتوا به صورت سطر به سطر بررسی، مفهوم پردازی، مقوله بندی و سپس بر اساس مشابهت، ارتباط مفهومی و خصوصیات مشترک بین کدهای باز، مفاهیم و مقولات (طبقه ای از مفاهیم) مشخص شدند .

شرایط علی: شرایط علی به شرایطی گفته میشود که عامل اصلی به وجود آورنده پدیده مورد مطالعه باشد (دانایی فر و امامی، ۱۳۸۵). نتایج حاکی از وجود دو مقوله اصلی، درون سازمانی و برون سازمانی در خصوص شرایط علی برای ایجاد پدیده مورد مطالعه است که کدهای باز مربوط به آنها به شرح جدول ۱ است.

جدول ۱. کدهای باز و مقوله های مربوط به شرایط علی

مقوله کلی	مفهوم	کد	فراوانی تکرار
درون سازمانی	شرایط علی	۱. بی توجهی به پیش شرطها و اولویتها در برنامهها و طرحها	۱۳
		۲. تعدد طرحهای وزارتخانه و کاهش کیفیت کار کارشناسی ادارات	۱۴
		۳. محدودیت ساعت درس تربیت بدنی	۱۵
		۴. نبود سیستم نظارت و ارزشیابی مطلوب	۱۵
		۵. نبود برنامه به منظور مدیریت اوقات فراغت خارج مدرسه دانش آموزان	۱۰
		۶. تخصیص بیشتر اعتبارات به بخش مسابقات دانش آموزی	۹
		۷. نخبه پروری و تأکید بر ورزش قهرمانی	۱۱
		۷. عدم تخصص و تجربه مسئولان رده بالای تصمیم گیر	۱۲
		۸. نداشتن برنامه به منظور ارتقای انگیزه و نگرش دبیران	۱۵
		۹. نبود بستر مناسب به منظور به روزرسانی دانش و مهارت دبیران	۱۱
		۱۰. عملکرد خودمختار دبیران به علت نبود برنامه و نظارت	۱۰
		۱۱. کم رنگ شدن احترامات، سلسله مراتب و همکاری درون سازمانی	۹
		۱۲. معیوب بودن نظام آموزش و پرورش و کاهش عملکرد پس از استخدام	۱۲
		۱۳. ضعف های مهارتی دبیران	۱۴
		۱۴. نداشتن نگرش مثبت نسبت به شغل معلمی در معلمان	۱۲
		۱۵. عدم استفاده معلمان از منابع و برنامه های آموزشی	۱۳
		برون سازمانی	شرایط علی
۱۷. نزول جایگاه معلمان، مدیران و در کل آموزش و پرورش در جامعه	۱۲		
۱۸. بازخورد خانواده و دانش آموزان بر عملکرد دبیران	۱۰		
۱۹. عدم ایجاد بستر ورزش همگانی و رایگان توسط دولت	۱۳		
۲۰. ناهماهنگی بین سازمان های متولی ورزش	۱۲		
۲۱. عملکرد نامناسب سازمان ورزش و جوانان و شهرداری	۱۵		

شرایط زمینه ای: نشان دهنده یک سری خصوصیات ویژه است که به پدیده ای دلالت می کند؛ به عبارتی، محل حوادث یا وقایع مرتبط با پدیده در طول یک بعد است که در آن کنش متقابل برای کنترل، اداره و پاسخ به پدیده صورت می گیرد (استراوس و کوربین، ۲۰۰۸). شرایط زمینه ای در این پژوهش شامل سه مؤلفه به شرح جدول ۲ است.

جدول ۲. کدهای باز و مقولات مربوط به شرایط زمینه‌ای

مقوله کلی	مفهوم	کد	فراوانی تکرار
فرهنگ خانواده‌ها	فرهنگ خانواده‌ها	۱. عدم انگیزه خانواده‌ها نسبت به فعالیت بدنی	۱۳
		۲. خانواده‌ها به علت مسائل بهداشتی و مذهبی خشک به فرزندانشان اجازه حضور در کلاس‌های ورزشی را نمی‌دهند.	۱۰
		۳. ورزش در سبد هزینه خانواده جایگاهی ندارد.	۱۳
شرایط	شرایط	۴. هنوز خانواده‌ها و مردم به این نتیجه نرسیده‌اند که ورزش از ضروریات زندگی است.	۹
		۵. اهمیت تحصیل و شغل در نظر خانواده‌ها بیشتر از فعالیت بدنی و ورزش فرزندان است.	۱۱
زمینه‌ای	پایگاه اقتصادی خانواده‌ها	۶. شرایط اقتصادی جامعه و خانواده‌ها	۱۴
		۷. هزینه‌بر بودن ورزش سبب شده است که ورزش در سبد اقتصادی بسیاری از خانواده‌ها معمولاً جایگاهی نداشته باشد.	۱۳
سبک زندگی الکترونیکی	سبک زندگی الکترونیکی	۸. جایگزین شدن وسایل و فناوری‌های جدید در امور روزمره و گرفتن تحرک و حرکت از افراد	۱۴
		۹. جایگزینی فعالیت فراغتی الکترونیکی ساکن، به جای فعالیت بدنی	۱۳
		۱۰. سبک زندگی آپارتمان‌نشینی و نبود فضای و بستر فعالیت بدنی مناسب	۱۴

شرایط مداخله‌گر: شرایط میانجی کلی و وسیع‌اند و بر چگونگی کنش متقابل اثر می‌گذارند. در پژوهش حاضر و براساس تحلیل محتوای مصاحبه‌ها سه مؤلفه به‌عنوان شرایط میانجی محیطی به شرح جدول ۳ شناسایی شد.

جدول ۳. کدهای باز و مقولات مربوط به شرایط مداخله‌گر

مقوله کلی	مفهوم	کد	فراوانی تکرار
امکانات، تجهیزات و زیرساخت‌های ورزشی	امکانات، تجهیزات و زیرساخت‌های ورزشی	۱. علت برگزار نشدن خوب درس تربیت بدنی شرایط فیزیکی و کمبود امکانات مدارس است.	۱۴
		۲. زیرساخت‌های ورزشی محدود جامعه و استفاده نامطلوب و بدون برنامه از وضعیت موجود	۱۳
		۳. استفاده نکردن از امکانات ورزشی مدارس پس از ساعت کاری آنها	۱۰
وضعیت اقتصادی دبیران	وضعیت اقتصادی دبیران	۴. تأمین وضعیت معیشت معلمان تا تمرکز لازم بر کار آموزش و تربیت داشته باشند.	۱۵
		۵. مشکلات اقتصادی سبب تغییر نگرش‌ها می‌شود، از این رو پاداش‌های درونی مورد توجه قرار نمی‌گیرد.	۱۱
		۶. وقتی معلمی از نظر اقتصادی نمی‌تواند تأمین معاش خانواده‌اش را انجام بدهد و خانواده خودش را تأمین کند، موضوع پاداش‌های درونی و انجام مطلوب وضعیت اصلی و همچنین انجام برنامه‌های فوق برنامه به صورت خودجوش کمتر صورت می‌گیرد.	۱۴
		۷. وضعیت اقتصادی سبب انتخاب شغل‌های دوم و سوم توسط دبیران می‌شود و به‌طور معمول به کاهش عملکرد و تمرکز در شغل معلمی آنها می‌انجامد.	۱۱
شرایط خاص درس تربیت بدنی	شرایط خاص درس تربیت بدنی	۸. تربیت بدنی، تربیت همه‌جانبه (جسمانی، شناختی، عاطفی، اجتماعی و بهداشتی) دانش‌آموز با ابزار ورزش و فعالیت بدنی است.	۱۳
		۹. برای اینکه درس تربیت بدنی خروجی داشته باشد، باید کلاس شور و نشاط همراه با برنامه باشد.	۱۳
		۱۰. ارتباط معلم و دانش‌آموزان در این درس نزدیک‌تر، عاطفی‌تر و عمیق‌تر است.	۱۲
		۱۱. شرایط فیزیکی و محیطی این درس متفاوت است.	۱۱
		۱۲. اهمیت درس تربیت بدنی در نظر جامعه، خانواده، مدیر و دیگر دبیران و دانش‌آموزان و حتی نزد بعضی دبیران تربیت بدنی پایین است.	۱۴

راهبردها و پیامدها: راهبردهای موردنظر در نظریه داده‌بنیاد به ارائه راه‌حل‌هایی برای مواجهه با پدیده مورد مطالعه اشاره دارد که هدف آن اداره کردن پدیده موردنظر، برخورد با آن و حساسیت نشان دادن در برابر آن است و پیامدها نتیجه کنش (اعمال) و واکنش (عکس‌العمل‌ها) شرایطی است که در خصوص پدیده وجود دارد. در این تحقیق چندین راهبرد اساسی برای رسیدن به وضعیت مطلوب توسعه و آموزش سواد حرکتی به شرح جدول پیشنهاد شده است.

جدول ۴. کدهای باز و مقولات مربوط به راهبردها و پیامدها

مقوله کلی	مفهوم	کد	فراوانی تکرار
راهبردها		۱. با توجه به شرایط موجود بهترین بستر برای توسعه سواد حرکتی، اوقات فراغت دانش‌آموزان است، چراکه مدیریت نیروی انسانی، تجهیزات و ساعت آموزش منطقی‌تر است.	۱۲
		۲. هماهنگی سازمان‌های متولی ورزش در برنامه‌ها، زیرساخت‌ها و تجهیزات به‌خصوص در زمان اوقات فراغت دانش‌آموزان	۱۴
		۳. تمرکز طرح‌های وزارتخانه علاوه بر مدرسه بر اوقات فراغت و خارج از مدرسه	۱۲
		۴. ایجاد پست مدیریت و برنامه‌ریزی توسعه سواد حرکتی در کارشناسی استان‌ها	۱۰
		۵. گذراندن دوره‌های الزامی در خارج از مدرسه با بسترسازی آموزش و پرورش و با مسئولیت خانواده	۱۴
		۶. ارائه برنامه‌های ورزشی توسط معلم تربیت بدنی جهت ساعات خارج از مدرسه	۱۲
		۷. یکی از وظایف اصلی دبیران ورزش چشاندن حس لذت ورزش به دانش‌آموزان باشد.	۱۵
		۸. اولویت کمیت دانش‌آموز شرکت‌کننده بر کیفیت مسابقات	۹
		۹. تخصص در یک رشته ورزشی در پایان تحصیلات به‌عنوان هدف میان‌مدت	۸
		۱۰. ارزشیابی دقیق و نظارت مستمر بر عملکرد دبیران	۱۵
نیروی انسانی		۱۱. رفع مشکلات معیشتی و اقتصادی معلمان	۱۷
		۱۲. ارتقای کیفی دانشگاه فرهنگیان به‌عنوان مرجع تربیت معلمان	۱۳
		۱۳. ارتقای جایگاه اجتماعی معلمان	۱۴
		۱۴. جذب و به‌کارگیری نیروی انسانی کارآمد	۱۶
		۱۵. امکان ترقی، رشد تحصیلی و شغلی معلمان	۱۷
		۱۶. استفاده از تابستان به‌منظور افزایش دانش و مهارت معلمان	۱۰
		۱۷. افزایش انگیزه و مهارت دبیران	۱۶
پیامدها		۱. ایجاد سبک زندگی فعال	۱۷
		۲. پیشگیری از بیماری‌ها، فقر حرکتی، مشکلات ساختاری، چاقی و اعتیاد دانش‌آموزان	۱۶
		۳. جلوگیری از کاهش انگیزش ورزشی با افزایش سن	۱۲
		۴. فعال شدن بیشتر خانواده	۱۳
		۵. اولویت برنامه‌های ورزشی در هدایت دانش‌آموزان با ایجاد نگرش مثبت در خانواده‌ها نسبت به ورزش	۱۱

پس از مطالعه مبانی نظری موجود و مصاحبه با افراد صاحب نظر توسعه و آموزش سواد حرکتی، مقوله های اصلی و فرعی مربوط به پدیده احصا و مدل مفهومی نهایی به شرح زیر تدوین شد.

ب. کدگذاری محوری: کدگذاری محوری عبارت از سلسله رویه هایی است که از طریق پیوند بین مقوله و مقوله های فرعی، دادهها را با یکدیگر ارتباط می دهد. بدین ترتیب، کدگذاری محوری به فرایند شکل دهی مقوله ها (اصلی و فرعی) اشاره دارد. این کار با استفاده از یک پارادایم (مدل الگویی یا سرمشق) انجام می شود تا روابط بین شرایط علی، پدیده محوری، شرایط زمینه ای، شرایط میانجی، راهبردها و پیامدها را نشان دهد.

کدگذاری انتخابی (مرحله نظریه پردازی): در این مرحله نظریه پرداز داده بنیاد مقوله محوری را (که سایر مقولات بر محور آن میگردند و کلیتی را تشکیل می دهند) به طور روش مند انتخاب و با ارتباط دادن آن با سایر مقوله ها به نگارش نظریه اقدام میکند که شرحی انتزاعی برای فرایندی که در پژوهش مطالعه شده است، ارائه می دهد (دانایی فر و امامی، ۱۳۸۵). مدل ترسیمی ارائه شده برای توسعه و آموزش سواد حرکتی به صورت شکل ۱ می باشد.

شکل ۱. مدل پارادایمی توسعه سواد حرکتی دانش آموزان

اعتبارسنجی نظریه داده بنیاد: با اینکه برخی از پژوهشگران کیفی بحث در باره اعتبار و روایی داده ها و نتایج پژوهش را به طور سنتی مربوط به پژوهش های کمی می دانند. اما واقعیت این است که در پژوهش های کیفی نیز صحت و اعتبار داده ها و یافته ها بخشی بسیار با اهمیت از فرایند پژوهش است (کرزول، ۲۰۰۷). روش های مختلفی برای اعتبارسنجی در نظریه داده بنیاد وجود دارد که در پژوهش

حاضر از دو روش بازیابی مشارکت کنندگان و مرور خبرگان غیر شرکت کننده در پژوهش استفاده و پس از دریافت نظرهای اصلاحی و مشاوره لازم با استادان راهنما و مشاور ویرایش لازم انجام و مدل نهایی ارائه شد.

بحث و نتیجه گیری

نتایج نشان می دهد مشکلات درونی سیستم آموزش و پرورش مانند ضعف در برنامه ریزی، مدیریت و نظارت از یک طرف و عدم فعالیت مطلوب و ناهماهنگی بین سازمان های متولی ورزش در خارج از سیستم آموزش و پرورش از طرف دیگر، باعث شده بستر مناسبی جهت آموزش و توسعه سواد حرکتی دانش آموزان در جامعه وجود نداشته باشد. البته عواملی محیطی و مداخله گر از جمله فرهنگ و اقتصاد خانواده ها، جایگاه درس تربیت بدنی، وضعیت معیشتی معلمان و زیرساخت ها ورزشی در ایجاد این بستر نامناسب موثر می باشد. این نتایج موافق با تحقیق وفایی مقدم و همکاران (۱۳۹۷)، کشاورز (۱۳۹۲)، دابینز (۲۰۰۹)، فابر و همکاران (۲۰۰۷) و داکاس (۲۰۰۷) می باشد. یافته های پژوهش وفایی مقدم نشان می دهد که در محیط درونی سازمان، ابعاد مدیریتی، انسانی، مالی، امکانات و زیر ساختها و ساختار سیستم آموزش و پرورش به ترتیب در اولویت موانع اثرگذار بر توسعه ی ورزش مدارس ابتدایی می باشند. از طرف دیگر در محیط بیرونی سازمان ضعف در محیط فرهنگی، عدم استفاده از تکنولوژی، محیط اجتماعی ناسالم، عدم وجود قوانین و رکود محیط اقتصادی به ترتیب در اولویت اثرگذاری هستند. نتایج نشان داد ضعف های مهارتی-تخصصی و عدم انگیزه دبیران از مهمترین عوامل فردی می باشد که به نظر می رسد نواقص روند استخدامی در بدو امر و عدم نظارت و ارزشیابی مستمر و تخصصی پس از شروع کار دبیران از نکات اصلی بروز این شرایط است. این نتایج مطابق با تحقیق آقایی و همکاران (۱۳۹۶) می باشد که در بررسی صلاحیت حرفه ای ضروری معلمان تربیت بدنی بیان می کند که با اینکه وزارت آموزش و پرورش برای استخدام نیروی مورد نیاز خود از آزمون های استخدامی سخت گیرانه ای استفاده می کند و دوره های آموزشی پیش از خدمت و ضمن خدمت نیز به گسترده از سوی ادارات تربیت بدنی برای آموزش و باز آموزی معلمان تربیت بدنی اجرا می گردد، ولی هنوز از نظر صلاحیت های ضروری برای معلمان تربیت بدنی کاستی هایی وجود دارد، که بسیاری از این کمبود ها به دلیل عدم توجه به بحث تخصص گرایی است. باتوجه به این نتایج می توان بیان کرد که بهترین راهبردها جهت ارتقاء آموزش و توسعه سواد حرکتی، افزایش دانش، مهارت، تخصص و انگیزه دبیران تربیت بدنی از یک طرف و تدوین و ارائه برنامه ها و طرح هایی برای دو موقعیت درون مدرسه و زنگ ورزش و خارج از مدرسه و به عنوان طرح های فوق برنامه و اوقات فراغتی، البته با بستر سازی آموزش و پرورش، همکاری همه سازمان های متولی و بامسئولیت خانواده ها می باشد چرا که مدیریت نیروی انسانی، تجهیزات و ساعت آموزش در زمان اوقات فراغت منعطف ترمی باشد.

نتایج تحقیق حمیدی و همکاران (۱۳۹۶) با عنوان، تدوین استراتژیهای تربیت بدنی و فعالیتهای ورزشی وزارت آموزش و پرورش، موید این موضوع می باشد که، اولویت بندی استراتژی های تربیت بدنی و ورزش دانش آموزی، کیفیت بخشی و افزایش اثربخشی ساعات درس تربیت بدنی و ارتقای سطح سواد حرکتی دانش آموزان، مدرسه محور نمودن و عمومیت بخشیدن به فعالیتهای فوق برنامه به منظور تحقق بخشیدن به اهداف درس تربیت بدنی و توانمندسازی و بهسازی منابع انسانی هستند. آنچه که مشخص است رشد وسایل و امکانات دیجیتالی و الکترونیکی باعث تغییر سبک زندگی جوامع گردیده بطوری که فعالیت های بدنی و تحرک را از امور روزمره ما گرفته و افراد را از موقعیت حرکت به سکون تغییر وضعیت داده است. این تغییر موقعیت شاید در ظاهر امر خوشایند و آسایش بخش زندگی تلقی گردد ولی فاجع آمیزترین میراث رشد و توسعه تکنولوژی می باشد چرا که انسان را از ساده ترین نیاز ذاتی یعنی حرکت محروم کرده است. متأسفانه زندگی آپارتمان نشینی، خانواده های کم جمعیت تک فرزندان، نبود فضاهای بازی و ورزشی دوستانه برای کودکان باعث انگیزه

کشی ورزشی آنها شده است که نتیجه ی آن درگیر شدن آنها با انواع بیماری ها، فقر حرکتی، مشکلات ساختاری، چاقی و حتی اعتیاد می باشد. اعتقاد متخصصان تعلیم و تربیت این است که کودکان و نوجوانان بسیاری از مهارت های زندگی را از طریق بازی و ورزش فرا می گیرند. پس کودکی که انگیزه ورزش و بازی ندارد با ضعف مهارت های زندگی در بزرگسالی مواجه خواهد شد. بنابراین در این شرایط توجه به موضوعاتی در جهت تشویق و ترغیب افراد جامعه و بخصوص کودکان و نوجوانان به سمت فعالیت بدنی و ورزش و یا بطور دقیق تر به سمت سوادآموزی حرکتی بسیار حیاتی و ضروری می باشد.

آنچه که قابل لمس است اینکه وضعیت سواد حرکتی افراد جامعه ی ما در حالت بحرانی قرار دارد. متأسفانه گزارش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور در اردیبهشت ۱۳۹۸ نشان می دهد که ۲۵ درصد دانش آموزان کشور، چربی خون دارند و از هر ۱۰ نوجوان ایرانی یک نفر چاق، یک نفر اضافه وزن، ۲ نفر چاقی شکمی دارد. همچنین از هر ۱۰ نوجوان و دانش آموز، هشت نفر از آنها کمتر از نیم ساعت در روز فعالیت ورزشی دارند. لذا متولیان امر بخصوص تربیت بدنی آموزش و پرورش باید اولاً این شرایط بحرانی را درک کرده و توجه نمایند که با ارائه مفاهیم و موضوعاتی تنها در قالب شعار و حرف و نه در قالب عمل، این وضعیت تغییری نخواهد کرد. ثانیاً به نظر نویسندگان با توجه به شرایط بحرانی فعلی، مسئولین باید بجای استفاده از طرح ها و برنامه های ترغیبی و تشویقی و اختیاری به سمت برنامه های اجباری و تنبیهی متمایل گردند چرا که ما در موضوعات مربوط به قوانین راهنمایی و رانندگی مشاهده می کنیم که برنامه های اجباری از جمله جریمه نسبتن کمربند ایمنی و یا عدم توقف قبل از خط عابر پیاده باعث عادت به رعایت موارد فوق و رشد فرهنگ ترافیک در افراد جامعه شده است. بهر حال رشد و توسعه سواد حرکتی باید بیشتر مورد توجه قرار گیرد چرا که نتیجه و خروجی توسعه سواد حرکتی، تعهد به ورزش در طول عمر و ایجاد سبک زندگی فعال و در نهایت ارتقاء سلامت افراد جامعه می باشد.

تقدیر و تشکر

از همه افرادی که ما را در انجام این تحقیق یاری و همکاری نمودند بخصوص دبیران، کارشناسان و معلمان تربیت بدنی استان اصفهان تقدیر و تشکر می نمایم.

References

- Aghaei, N. Saffari, M. Hoseini, F. Recognition of professional competence of physical education teachers with grounded theory approach. *Research in sport management and motor behavior* . 2018; 7 (14) :71-83. (In Persian)
- Creswell, J.W. (2007). *Qualitative inquiry and research design, choosin among five approaches*. 2end Edition. California: Sage Public.
- Dagkas, S. & Stathi, A. (2007). Exploring social and environmental factors affecting adolescents' participation in physical activity. *European Physical Education Review*, 13(3), 369-384.
- Danaeifarl, H. Emami, M. 2014. *Grounded Theory Strategy in Organization and Management Studies*. (Chapter Four, Methodology of Qualitative Research in Management: A Comprehensive Approach). Saffar Publishing House. Second edition. 276 pages. (In Persian)
- Danayifard, H., & Emami, M. (2006). Strategies for qualitative research: Grounded theory. *Quarterly Journal of Management*, (2), Tehran. (in Persian)

- Dobbins, M., De Corby, K., Robeson, P., Husson, H. & Tirilis, D. (2009). Schoolbased physical activity programs for promoting physical activity and fitness in children and adolescents aged 6-18. *Cochrane Database Systematic Reviews* 2009(1), CD007651.
- Elizabeth J. Durden-Myers, Nigel R. Green, and Margaret E. Whitehead. (2018). Implications for Promoting Physical Literacy. *Journal of Teaching in Physical Education*. 2018 Human Kinetics.
- Faber, L., Hodges Kulinna, P. & Darst, P. (2007). Strategies for physical activity promotion beyond the physical education classroom. *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*, 78(9), 27-31.
- Gall, M.D. Joyce, P.G. & Borg, W.R. (2006). *Educational Research: An introduction*. Los Angeles, SAGE Publications.
- Jeffrey S. Gehris, Amelia Chloe Simpson, Helena Baert, Leah E. Robinson, Megan MacDonald, Rhonda Clements, Sam Logan & Sharon Schneider, (2018) Resource to Share with Parents: Helping Your Child Develop Physical Literacy, *Journal of Physical Education, Recreation & Dance*.
- Halaja, M. sheri, B. (2015). The relationship between physical literacy and physical education. *Transplantation, Educational-Educational Monthly, For Parents and Coaches*. Number 435, Feb. 2015. (In Persian)
- Hamidi M., Vahdani M., Khabiri M., Alidoust E. 2017. Developing A Strategic Plan for physical Education and Sports Activities at the Ministry of Education. *Quarterly Journal of Family and Research* 2017, Volume 14, Number 34; Page(s) 33 To 50. (In Persian) <https://www.irna.ir/news/83292846>
- Sum, T. Wallhead, S.C.A. Ha, H.P.C. Sit, (2018) Effects of physical education continuing professional development on teachers' physical literacy and self-efficacy and students' learning outcomes, *International Journal of Educational Research*, Volume 88, 2018, Pages 1-8.
- Longmuir, P.E., Boyer, C.P., Lloyd, M., Yang, Y., Boiarskaia, E.A., Zhu, W., & Tremblay, M.S. (2015). The Canadian Assessment of Physical Literacy: methods for children in grades 4 to 6 (8 to 12 years). *BMC public health*.
- Lowri C. Edwards, Anna S. Bryant, Richard J. Keegan, Kevin A Morgan, S. M. Cooper, Anwen M. Jones lessPublished. 2018. 'Measuring' Physical Literacy and Related Constructs: A Systematic Review of Empirical Findings.
- Margaret Whitehead 1 (2007) The Concept of Physical Literacy, *European Journal of Physical Education*, 6:2, 127-138. <http://www.mdhc.ir>
- Morgan, P, Schranz, N, Weissensteine, J, Vella, S, Salmon, J, Ziviani, J, Okely, A, Wainwright, N, Evans, J and Keegan, R (2018) Assessing Physical Literacy: Deciding what method to use. In: *The International Society of Behavioral Nutrition and Physical Activity (ISBNPA) 17th Annual Conference 2018*, 3 - 6 June, Hong Kong.
- Paul Jurbala. (2015). What Is Physical Literacy, Really?, *Quest*, 67:4, 367-383.
- Paul Roetert, Lynn Couturier MacDonald, 2015, Unpacking the physical literacy concept for K-12 physical education: What should we expect the learner to master?, *Journal of Sport and Health Science*, Volume 4, Issue 2
- Peter A. Hastie, Tristan L. Wallhead, 2015. Operationalizing physical literacy through sport education, *Journal of Sport and Health Science*, Volume 4, Issue 2, physical-literacy.org.uk
- Shephard, R.J., Zhu, W., & Tremblay, M.S. (2016). The Canadian Assessment of Physical Literacy: Development of a Model of Children's Capacity for a Healthy, Active Lifestyle Through a Delphi Process. *Journal of physical activity & health*, 13 2, 214-22
- Spengler JO. (2014) Physical literacy global environmental scan. Published in the United States of America in 2015 by The Aspen Institute
- Stephen Harvey & Shane Pill (2018) Exploring physical education teachers 'everyday understandings' of physical literacy, *Sport, Education and Society*,
- Strauss, A., & Corbin, J. (2008). *Basics of qualitative research* Translated by Mohammadi, Biok, Tehran: Human Science & Cultural Studies Center Publication (in Persian)
- Vafaei Moghadam, A., Dousti, M., Fakhri, F., Jafari, M. (2018). Obstacles to sport development in Mazandaran province schools. *Journal of Sport Management and Motor Behavior*, 14(28), 167-182. doi: 10.22080/jsmb.2018.8523.2159. (In Persian)

Veronica Allan, Jennifer Turnnidge & Jean Côté (2017) Evaluating Approaches to Physical Literacy through the Lens of Positive Youth Development